

[Nana Mikkelsen.]

geriet planlægges i stadig større enheder, og virksomhederne bliver større og større med mere varierede krav til arbejdskraft og afsætningsmuligheder. Hvordan skal det så gå med bymønsteret?

Jeg er også enig med ministeren om udtynding og fornyelse af de ældre bydele. Ligeledes om, at det er vigtigt at interessere sig for udvikling af byernes grønne områder, trafiksanering i byerne, effektive busser, effektive færger osv. langt hellere end de forkromede løsninger med motorveje, tunnelbaner og lufthavne.

Danmark er som bekendt et tæt befolket land. Der er ikke for meget areal pr. næse, tværtimod. De tilbageværende ledige arealer er små og må anvendes med fornuft, ikke til misbrug af offentlige eller private bygherrer. Det er udtrykt klart på side 9, at når et område én gang er inddraget til byformål, lader det sig ikke genskabe som natur. Landet kan kun ødelægges én gang for alle.

Når man ser på, hvad der er bygget i landet de sidste 10-20 år i areal, er det klart, at det opfordrer til den yderste grad af tilbageholdenhed og omtanke i planlægningen af landets arealressourcer.

Jeg er også enig med ministeren om, at indsatsen for at bevare det åbne land bør intensiveres. Vi er enige om, at der på statsligt, amtsligt og kommunalt niveau bør føres en aktiv jordpolitik, og at der i den forbindelse bør åbnes adgang for ekspropriationer til bolig- og erhvervsformål. Vi får så håbe, at der også er politisk vilje til at beslutte den nødvendige lovgivning og give de nødvendige bevillinger.

Ministerens redegørelse er kun den første i en lang række. Lands- og regionplanlægningen er kun lige begyndt, idet kommunerne for få uger siden har afleveret deres første oplæg til amterne. Man har i planlovreformen lagt vægt på at inddrage offentligheden i planlægningen. Det kræver oplysning, og jeg vil derfor gerne slutte med en opfordring til miljøministeren om at overveje, hvordan man bedst oplyser folk om de meget væsentlige, men for de fleste meget abstrakte problemer, der er lagt frem i ministerens redegørelse, og som nu debatteres i folketinget.

Til slut vil jeg gerne knytte et par direkte spørgsmål til, hvad jeg allerede har været inde på. Hvordan har miljøministeren tænkt

sig, at kommunerne skal finansiere en aktiv jordpolitik? Og et andet spørgsmål: hvad menes der helt konkret med en statslig indsats som medvirkende til en lokaliseringspolitik, der tilgodeser en speciel bys eller kommunes behov? Er der tænkt på andet end en lokaliseringsvejledning som f. eks. direkte økonomisk støtte til eventuelle projekter?

Aase Ølesen (RV):

Landsplanredegørelsen omfatter en lang række problemer, som endnu ikke har været nærmere omtalt her i debatten. Jeg skal tillade mig at drage to områder frem inden for byfornyelsesproblemet og inden for arealanvendelsesproblemet.

På side 6, sp. 2, fremhæver ministeren, at en debat om, hvilken udnyttelsesgrad der skulle tillades, er en forenklet måde at måle et bymiljøs kvalitet på. Det er meget væsentligt, at ministeren her fremhæver, at det er en helhedsvurdering, der må lægges til grund for byfornyelsen. Sagen er jo, at alle de fine, bevaringsværdige bymiljøer, vi i dag hævder vi vil bevare, stort set er ulovlige set ud fra gældende lov. Så snart vi vil bygge om og forbedre boliger og erhvervsjendomme i disse gamle bymiljøer, træder den samlede masse af love, bekendtgørelser og reglementer i kraft. Alle, der er berørt af sådanne byfornyelser, ved, at der netop ikke her er tale om helhedsvurderinger. Når landsbyggeloven med sit bygningsreglement og arbejdstilsynets og miljølovens støjcirkulære kommer ind i billedet, er det så som så med helhedsbetragtningerne.

Det er derfor væsentligt, at ministeren nu har understreget dette helhedssynspunkt, men der er grund til at påpege her i dag, at der er stor uoverensstemmelse mellem redegørelsen på dette punkt og så den barske virkelighed.

På mange områder skøjter ministerens redegørelse let og elegant hen over problemerne med en række kønne hensigtserklæringer. Et eksempel: ministeren skriver, at den jord, der har høj landbrugsmæssig bonitet, skal skånes og altså bevares for landbruget, og det kan alle være enig i. Men der er ikke ét ord om, hvilke tanker regeringen gør sig om de problemer, der herved opstår f. eks. omkring de store byer og herunder landbrugsområderne i Nordsjælland. Hvil-